

SLOVO OD DVEH HEROJEV NAŠE REVOLUCIJE

V sredo, 12. avgusta nas je globoko prizadela žalostna vest, da je utihnilo plemenito srce revolucionarja, španskega borca, narodnega heroja, diplomata, publicista in znanega družbenopolitičnega delavca dr. ALEŠA BEBLERJA... V petek, 14. avgusta so se na ljubljanskem pokopališču Zalah-Navju od njega poslednjič poslovili v imenu nas vseh. V besedah slovesa je Vida Tomšičeva orisala življenjsko pot dr. Aleša Beblerja-Primoža, ki je bil skupaj s Kidričem in Zibertom predstavnik KPS na ustanovnem sestanku OF. Nepozabna je tudi njegova vloga v dolgotrajnem boju za slovenske in s tem za jugoslovanske meje, kot neposredni sodelavec Tita in Kardelja je postal soustvarjalec zunanje politike nove Jugoslavije. Poseben del življenja dr. Aleša Beblerja pa je bil vedno posvečen prirodi. Radomir Radović, veleposlanik v Zveznem sekretariatu za zunanje zadeve, je v poslovnem govoru posebej poudaril izjemen prispevek dr. Aleša Beblerja k utrjevanju mednarodnega položaja Jugoslavije. Stane Bobnar,

podpredsednik RO ZZB NOV Slovenije pa je govoril o Beblerju kot borcu, ki je znal v človeku prebuditi ponos in samozaupanje.

Še predno smo se poslovili od dr. Aleša Beblerja-Primoža, nas je v bolečino žalosti prizadela vest Tanjuga:

„V globoki bolečini sporočamo delavskemu razredu, članstvu in organizacijam ZKJ, delovnim ljudem, občanom in mladini Jugoslavije, da je 13. avgusta ob 22. uri 40 minut preminil tovariš STEVAN DORONJSKI, ugledni revolucionar, eden dolgoletnih tesnih sodelavcev tovariša Tita, člana predsedstva SFRJ in predsedstva CK ZKJ“.

Srca delovnih ljudi in občanov Socialistične Jugoslavije so v boli onemela. Povsod, na delovnih mestih in doma so poslušali neposredni prenos žalne seje organov in organizacij federacije, kjer je o življenjskem delu in revolucionarni dejavnosti Stevana Doronjskega govoril Lazar Mojsov, predsednik predsedstva CK ZKJ. Velja ponoviti besede tov. Mojsova, ki je posebej poudaril,

da je Stevan Doronjski, ko je opravljal dolžnost predsedujočega in predsednika predsedstva ZKJ, zelo veliko prispeval k ureditvi in razvoju kolektivnega dela in odgovornosti ne le v delu predsedstva, temveč tudi širše v delu ZK in v družbi.

Od Stevana Doronjskega so se na žalnih sejah poslovili organi in organizacije SR Srbije, SAP Vojvodine in JLA. V žalno knjigo so se vpisali številni tuji diplomati, akreditirani v Beogradu. Knjige žalosti so odprli tudi v jugoslovanskih diplomatskih in konzularnih predstavništvih v tujini, kjer so bile tudi komemorativne seje.

V soboto popoldne, 15. avgusta ob 17. uri so na novem pokopališču v Novem Sadu v najvišji državnih in vojaških častih, ob navzočnosti več deset tisoč prebivalcev Novega Sada, pokopali Stevana Doronjskega.

Od tovariša Steva so se na pokopališču poslovili še Jovan Dejanović, predsednik skupščine občine Novi Sad, Radovan Vajković, predsednik predsedstva SAP Vojvodine in v

imenu vseh Jugoslovancev — predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher, ki je orisal življenjsko pot Stevana Doronjskega, revolucionarja, ki ga je okrutna bolezen in smrt iztrgala iz naših vrst, odtrgala od najbolj odgovornih dolžnosti, ko je bil na visku ustvarjalnih moči in v času, ko bi ga najbolj potrebovali.

Posebej je tovariš Kraigher poudaril, da je Stevan Doronjski v obdobju bolezni in smrti tovariša Tita opravljal najodgovornejšo dolžnost v ZKJ in dejal: „V tem hipu, ko se zadnjič poslovljamo od njega, se v naših mislih in občutjih njegov lik prepleta z besedami, ki jih je izgovoril, ko se je v imenu ZKJ poslovil od tovariša Tita“.

V enem izmed svojih zadnjih sporočil mladini je Stevo poudaril, da revolucija traja, rodovi, ki zdaj dozorevajo, nadaljujejo njen pohod, tisto, kar ji zagotavlja kontinuiteto pa je njena idejna in moralna navpičnica, ki povezuje obdobja in rodove... Večna slava tovarišu Stevanu Doronjskemu.

STEVAN DORONJSKI

Rodil se je 26. septembra 1919 v Krčadini v Sremu. Ko je tov. Tito obnovil SKOJ in ga usposobil za vodnika mlade generacije Jugoslavije, je Stevan Doronjski leta 1937 postal njegov član. Zbral je mlade delavce, kmete brez zemlje in srednješolce in jih vodil v akcije. Leta 1939 je prišel na univerzo v Beograd, kjer je študiral veterino. Jeseni 1939 je bil sprejet v članstvo KPJ in kmalu za tem postal sekretar partijske organizacije na fakulteti.

Okupacija ga je našla v njegovem rojstnem kraju, kjer je zbral komuniste in simpatizerje ter opravljal druge naloge v pripravah na vstajo. Organiziral je prve bojne skupine, ki so začele diverzantske akcije v sremski ravnini. Ko je bil ustanovljen Prvi podonavski partizanski odred, je

Doronjski postal njegov politični komisar. Potem je opravljal celo vrsto najodgovornejših dolžnosti, med drugim je bil politični sekretar pokrajinskega komiteja SKOJ za Vojvodino in član PK KPJ.

Po zmagi je bil vedno v prvih vrstah pri graditvi Titove socialistične samoupravne in neuvrščene Jugoslavije. Zaupane so mu bile najodgovornejše naloge v SFRJ, SR Srbiji in v AP Vojvodini. Izpolnjeval jih je z enako odgovornostjo in požrtvovalnostjo kot naloge v času narodnoosvobodilnega boja. Na vseh kongresih ZKJ — od 6. do 11. je bil izvoljen za člana CK ZKJ, med ostalimi najodgovornejšimi funkcijami je bil sekretar MK ZK Beograda, predsednik predsedstva CK ZKJ in član predsedstva SFR Jugoslavije.

Dr. ALEŠ BEBLER

Rodil se je 8. junija 1907 v Idriji. Pravno fakulteto z doktoratom je končal v Parizu. Član SKOJ je postal leta 1927, član KPJ pa leta 1929. Od leta 1931 je živel v emigraciji v Franciji in v Sovjetski zvezi, leta 1937 je kot prostovoljec odšel v Španijo, kjer je bil namestnik političnega komisarja 15. internacionalne brigade. Tam je bil tudi dvakrat ranjen. Leta 1938 je bil v Franciji na zdravljenju in v taborišču, naslednje leto pa se je vrnil v domovino, kjer je takoj prevzel dolžnosti v CK KPS.

Bil je na ustanovnem sestanku Osvobodilne fronte slovenskega naroda, 22. junija 1941 je bil postavljen za pomočnika glavnega štaba Slovenske partizanske vojske. Bil je neumoren organizator partizanskih enot na vseh območjih Slovenije — v takratni Ljubljanski pokrajini, na Štajerskem, Gorenjskem, v Slovenskem Pr.: u. Udeležil se je

zboru odposlancev slovenskega naroda v Kočevju oktobra 1943, bil je član AVNOJ in finančni minister v prvi slovenski vladi, ustanovljeni 5. maja 1945 v Ajdovščini.

Potem je bil do leta 1949 pomočnik zunanjega ministra FLRJ do leta 1949, ko je postal stalni delegat FLRJ v OZN. Od leta 1952 je bil državni podsekretar v sekretariatu za zunanje zadeve, za tem veleposlanik v Franciji in Indoneziji. Leta 1963 je bil izvoljen za sodnika ustavnega sodišča SFRJ, od leta 1967 pa je bil član sveta federacije. Bil je član CK ZKJ, član CK ZKS, predsednik zveznega sveta za varstvo človekovega okolja, predsednik Zveze španskih borcev Jugoslavije in je opravljal še vrsto drugih odgovornih nalog. Poleg tega je dr. Aleš Bebler posvečal veliko časa publicistični dejavnosti.

IZ VSEBINE

Kruh se peče v težkih pogojih (stran 2)
Prvo brigadirsko poletje (stran 3)
KS Stoperce skozi čas (stran 4)
Še vse preveč mačehovski odnos (stran 6)
Mladinska politična šola (stran 7)

XX. DELAVSKA SREČANJA BRATSTVA IN PRIJATELJSTVA

Medrepubliško sodelovanje pognalo globoke korenine

V Čakovcu se je sestel koordinacijski odbor za sodelovanje bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije, ki ga vodi Zvonko HLEBEC, predsedujoči v občinskem svetu Zveze sindikatov Hrvatske Čakovec. Ocenili so izvajanje programa medrepubliškega sodelovanja v okviru tradicionalnih delavskih srečanj bratsva in prijateljstva — Čakovec '81. Ugotovili so, da skupno dogovorjene naloge uspešno izvajajo, hkrati pa so spregovorili o predstojećih nalogah v tem letu.

V teku so priprave na IV. Ženski rokometni turnir v počastitev 8. avgusta — praznika občine Ptuj, ki bo v Ptuj 22. avgusta. Pomembna je osrednja proslava 50-letnice Folklorne skupine „Vinko Korže“ Cirkovce, ki bo 23. avgusta, na isti pa nastopajo tudi folklorne skupine iz bratskih občin SR Hrvatske. Predvidoma 18. septembra bo v Krapini v okviru „Tedna kajkavske kulture-Krapina '81 tradicionalna kulturna prireditve“, „Dan bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije“, ki si jo vsako leto ogleda rekordno število gledalcev. V Koprivnici pripravljajo likovno razstavo „Delavska likovna ustvarjalnost“. V Ormožu bo tekmovalje lovcev. V Pregradi Revija pihalnih orkestrrov, v Čakovcu posvetovanje o dohodkovnem združevanju in povezovanju v kmetijstvu, načrtujejo pa tudi srečanje delavcev Gorenje „Mural“ in TGA Kidričevo. V teku so skrbno pripravljene radijske oddaje „Iz naših bratskih občin“. Pobratene osnovne šole se pripravljajo na jesenske aktivnosti pionirjev in delavcev. V programu so še kulturne in športne prireditve, izdaja biltena, urejanje

dokumentacije o medrepubliškem sodelovanju itd.

Koordinacijski odbor je sklenil, da bo zaključek XX. delavskih Srečanj bratsva in prijateljstva — Čakovec '81 v Čakovcu 20. novembra, združen z proslavo 20-letnice medrepubliškega sodelovanja bratskih občin SR Hrvatske in SR Slovenije. Ta jubilej bodo praznili v obliki delovne konference, na kateri bodo ocenili dosežene uspehe na področju medrepubliškega sodelovanja, sprejeli programsko usmeritev za sodelovanje v prihodnje, podelili prve zlate plakete bratsva in prijateljstva za dvajsetletno aktivnost na področju razvijanja medrepubliškega sodelovanja ter krepitev bratsva, prijateljstva in enotnosti med jugoslovanskimi narodi ter narodnostmi.

Koordinacijski odbor je obravnaval tudi pobudo za sprejem novih članov in soglašal, da se v članstvu sodelovanja sprejme občina Lendava, ki že aktivno sodeluje na področju civilne zaščite, sedanjo občino Maribor pa bo verjetno zamenjala občina Maribor-Tezno. Sklep o sprejemu novih članov bodo sprejeli na novembrski konferenci.

Koordinacijski odbor je sprejel tudi sklep, da se v septembru sestanejo odbori, ki naj pripravijo izhodišča za program medrepubliškega sodelovanja v letu 1982, v katerem bo predsedujoča občina Ptuj. Pri tem so zlasti poudarili, da je potrebno v prihodnje razvijati aktivnosti v smeri gospodarskega sodelovanja, nosilec naloge pa je Odbor za sodelovanje na področju gospodarstva, ki ima svoj sedež v občini Varaždin.

FB

Udarniški dan ZMDA Slovenske gorice v KS Juršinci

V soboto, 15. je bil na ZMDA Slovenske gorice 81 udarniški dan. Poleg brigadirjev je delalo še okoli 140 zunanjih udeležencev. Sodelovalo je 30 članov Kluba brigadirjev Ptuj in 15 domačinov iz Kukave, 25 mladih iz TAM-a, 20 vojakov iz vojašnice Dušana Kvedra v Ptuj, posebno brigado je tvorilo 20 vojakov in 14 mladincev OO ZSMS Majski vrh ter 5 mladincev iz Vidma, tem se je priključilo tudi 7 članov OO ZSMS Sestrže.

Pred prihodom na delovišče so udeleženci udarnega dne pred spomenikom v Mostju z enominutnim molkom počastili spomin padlih borcev in

Udeleženci udarniškega dneva v počastitev 8. avgusta — praznika občine Ptuj ob spomeniku padlim borcem Slovenskogoriške-Lackove čete v Mostju
Foto: Langerholc

aktivistov Slovenskogoriške-Lackove čete ter nedavno preminulih revolucionarjev — tov. dr. Aleša Beblerja in Stevana Doronjskega.

Več o udarnem dnevu lahko preberete v posebnem prispevku na 12. strani.

D. Petrovič

ZA SINDIKATE LETOS NI POČITNIC

Redkokatero leto doslej je bilo tako malo časa za dopuste, kot letos, ko tudi v času julij — avgust, v ptujskih sindikatih ne poznamo dopusta. Takšno angažiranje, ki ni značilno samo za sindikate, temveč tudi ostale DPO, samoupravne, poslovodne in druge strukture v OZD in skupnostih. V celoti pa je pogojeno s tekmim gospodarskim položajem. Za razmere v občini lahko rečemo, da skoraj na vseh področjih družbenega dela in življenja beležimo zaostajanja v primerjavi s sprejetimi planskimi usmeritvami in dosežki leta 1980 in prejšnjih let. Tako v občini še nismo v celoti dosegli lanske ravni proizvodnje, zaostajamo v fizični rasti proizvodnje in to v dejavnostih, ki smo jih s planskimi načrti opredelili kot prioritete. Ne zadovoljuje tudi produktivnost, še vedno nas spremljajo težave v delovni in tehnološki disciplini, kljub jasnim usmeritvam sindikata nismo pripravljeno izpeljati nagrajevanja po delu in rezultatih dela in še bi lahko ugotavljali.

In če ugotavljamo tako stanje, ki pa seveda ne povsod enako, potem je aktivnost sindikata in ostalih subjektivnih sil v združenem delu sedaj in morala bo biti tudi v bodoče usmerjena na odpravo teh pomanjkljivosti in na doseganju vse boljših delovnih in poslovnih uspehov. Pri tem seveda sindikat, kot najširša razredna organizacija delavcev lahko aktivnosti usmerja, naloge slehernega člana sindikata pa je, da pri-

pomore kar največ k realizaciji vseh omenjenih nalog. Te pa so boljše in kvalitetnejše delo in seveda več dela; s tem pa v kvi dohodek in s tem tudi višji osebni dohodek oziroma standard zaposlenih. Ni potrebno posebej poudarjati, da v občini zaostajamo tudi za planom izvoza in da bomo morali storiti vse, da zamujeno nadoknadimo, ker bomo drugače zašli v še večje težave, saj so mnoge delovne organizacije v naši občini odvisne tudi od uvoza. Če bodo hotele uvažati, bodo morale izvažati.

Menim, da smo vsem tem problemom ob obravnavi polletnih rezultatov gospodarjenja v vseh sredinah posvetili dovolj pozornosti in sprejeli sklepe in stališča za odpravo težav. Vprašljivo pa je sedaj, kako bolj ali manj uspešno te sklepe tudi sedaj realiziramo. Za ureditve nalog stabilizacije, so bile v vseh temeljnih organizacijah imenovane operativne skupine, ki jih sestavljajo najodgovornejši politični, strokovni in seveda poslovodni delavci. Le-te morajo spremljati in usmerjati vse aktivnosti v poslovanju temeljne in druge organizacije združenega dela, nakazovati pa tudi rešitve za odpravo teh pomanjkljivosti. Ker govorimo o aktivnostih sindikatov v poletnih mesecih, ne moremo mimo tega, da ne bi poudarili tudi priprave na III. konferenco slovenskih sindikatov o socialni varnosti, ki bo govorila o vlogi in nalogah sindikatov pri uveljavljanju delavcev,

kot nosilcev socialne politike in pa zagotavljanja socialne varnosti, kar je ena izrednih, v zdajšnjem trenutku pa tudi aktualnih nalog sindikatov. O tej problematiki, se še spominjamo, je problemsko razpravljala in sprejela konkretna stališča tudi OK ZKS Ptuj in v sindikatu moramo sedaj predvsem ugotoviti, kako se realizirajo ta stališča. O tej problematiki pa bo razprava tudi na seji plenuma OS ZSS 16. septembra.

Res je, da se pojavlja med delavci, zlasti med delavci z najnižjimi osebnimi dohodki, vedno več socialnih problemov in jih bo treba pozorno reševati v temeljnih organizacijah in to z ustreznim nagrajevanjem po delu, upoštevati pa je pri tem treba, da je te probleme mogoče reševati z več in boljšim delom ter boljšim odnosom do dela.

Konkretno aktivnosti trenutno tečejo tudi na razreševanju problematike ustrezne organiziranosti gradbeništva v ptujski občini. Potrebno poiskati najboljše organiziranost, ki jim bo zagotovila ekonomsko in socialno varnost.

Mislim, da so pred nami meseci, kjer za sindikate res ne bo nobenega počitka, da se bomo morali angažirati tako pri ustreznem kadrovanju za samoupravne organe, organe družbenopolitičnih skupnosti, kot tudi evidentiranje in kadrovanje v zvezi sindikatov, saj bomo v začetku leta 1982 izvedli občne zборе.

Janko Mlakar

RAZVOJ KOMUNALNE DEJAVNOSTI V OBDOBJU 1981—85

Komunalnih problemov imamo veliko

V tem obdobju bo dejavnost komunalne skupnosti usmerjena v razvoj, vzdrževanje in obnavljanje vodovodnih objektov in naprav, razvoj, vzdrževanje in obnavljanje kanalskih objektov in naprav, razvoj vzdrževanja in obnavljanje komunalnih objektov in naprav ter urejanje, gospodarjenje in oddajanje stavbnih zemljišč. Največja aktivnost oziroma največ sredstev bo v tem obdobju vložena v razvoj vodovodne mreže.

Skupno bo za potrebe vodovodnega omrežja, kanalizacije ter vzdrževanja in obnavljanja objektov in naprav skupne rabe, glede na sprejete samoupravne dokumente potrebno zagotoviti 265 milijonov 940 tisoč dinarjev. Kot že omenjeno bodo pretežna sredstva usmerjena v razvoj vodovodnega omrežja. Za te namene bo porabljenih blizu 138 milijonov dinarjev, za kanalizacijo 48 milijonov in za skupno rabo 79 milijonov dinarjev.

Za razvoj vodovodnega omrežja so predvidena naslednja sredstva: zadrževanje sredstev gospodarstva po stopnji 0,29 odstotka od dohodka, kar je dogovorjeno po samoupravnem sporazumu; drugi pomemben vir so sredstva krajevnih skupnosti (razvite krajevnih skupnosti prispevajo 50 odstotkov, manj razvite polovico manj in sicer 25), tretji vir pa je združevanje v krajevnih skupnostih; poleg tega sredstva dotekajo tudi iz naslova prispevka ob ceni vode in priključkov na vodovodno omrežje; pomemben vir je tudi mladinsko prostovoljno delo in delo krajanov (v tem srednjoročnem obdobju je ovrednoteno z več kot 19 milijoni dinarjev). V razvoj pa prispeva tudi območna vodna skupnost, ki financira pri razvoju na manj razvitih območjih 50 odstotkov stroškov izgradnje vodovodnega omrežja, na razvitih pa 25 odstotkov.

Za razvoj kanalizacije bodo sredstva zagotovili iz prispevka ob ceni kanalizacije in pa priključka na kanalizacijsko omrežje (to je poseben prispevek, ki se plačuje ob ceni vode), potrebna sredstva bodo združile tudi krajevnih skupnosti na območju katerih se bo gradilo to omrežje, sodelovala bo tudi območna vodna skupnost; prispevek združenega dela pa je dogovorjen po samoupravnem sporazumu o zvišanju kanalizacije oziroma po odloku.

Sredstva za skupno rabo, za te namene so najpomembnejši vir — nadomestila za uporabo zazidanega in nezazidanega stavbnega zemljišča, dalje sredstva krajevnih skupnosti in združevanje sredstev izvajalcev.

Komunalna problematika je tista, ki nas najbolj prizadeva. Kako v komunalni skupnosti načrtujemo njeno razreševanje oziroma kakšen odziv občanov pričakujemo pri razreševanju omenjenih problemov? To vprašanje smo postavili Antonu Žagarju, predsedniku izvršilnega odbora samoupravne komunalne skupnosti občine Ptuj. Med ostalim je povedal: „Prav gotovo je komunalna problematika tista, ki je v vsakem kraju, predvsem pa to velja za mestna območja, občutljiva stvar, saj je tu vprašanje preskrbe z vodo, okolja, ulic, mestne čistote, odpadkov in podobno.“

Za naše ptujsko območje je resničen problem čistilna naprava, ki je že in bo tudi v bodoče zahtevala precej truda oziroma bo angažirala precejšnja sredstva — potrebna za trajno obratovanje. Zato bo v komunalnem gospodarstvu čiščenje odpadnih voda izgradnja čistilne naprave, zagotovo v bodoče svojstvena skrb in bo zahtevalo trajno angažiranje. Osebnostno vidim težek problem v tem, da je čistilna naprava zložena, da je poskusno obratovala (med obratovanjem ugotovljene določene pomanjkljivosti so se morale odpraviti) v letošnjem letu pa naprava miruje — za njeno aktiviranje bo potrebno urediti nekaj drugih neurjenih zadev v zvezi z investicijem in tudi v občini. Predvsem pa bo potrebno dogovoriti financiranje, za obratovanje bo potrebno po izračunih letno zagotoviti okrog 10 milijonov dinarjev.

Drugi tak problem je odlagališče odpadkov. To vprašanje v Ptuj rešujemo že dalj časa; pričakujemo pa, da bomo zadevo le rešili. V skupnosti si prizadevamo, da bi jo rešili za daljše razdobje in za širše območje. Odlaganje odpadkov je potrebno rešiti še za območje Kidričevo, Majšperk in za druge. Pričakujemo, da bomo še letos uredili oziroma pridobili načrte.

V komunalni skupnosti se močno zavedamo, da je na mestnem območju veliko komunalnih problemov, ki jim bomo morali v bodoče posvetiti več pozornosti. Gre za promet, parkirišča, zelene površine, prehode, neurjena križišča in podobno. V srednjoročnem programu je nekaj zasnov o ureditvi najpomembnejših križišč s semaforскими rešitvami; vendar je tu več problemov zaradi objektov. Za daljši rok smo si zadali rešitev prometa z obvoznico.

Veljalo pa bi razmisliti o mestnem javnem prometu, o katerem smo pred časom že razpravljali, pa ničesar dorekli.

V skupnosti pričakujemo odziv občanov, njihova vprašanja glede reševanja komunalnih problemov. Posrednik pri tem bi lahko bil naš — domači radio in časopis *Tednik*. S pomočjo informiranja oziroma povratnih informacij, bi lahko pospešili določene samoupravne odločitve v samoupravnih institucijah. Predlagamo, da bi uvedli rubriko „dežurni telefon“ ter podobno tudi za *Tednik*. Pri tem poudarjam, da ne gre samo za vprašanje komunalne dejavnosti, temveč tudi za vprašanja, ki nas dnevno prizadevajo. V komunalni skupnosti smo pripravljene na vsa ta vprašanja odgovoriti, saj bomo od tega imeli koristi vsi.“

MG

ZAHVALA ZADRUŽNE ZVEZE SLOVENIJE

V uredništvo smo prejeli pismo Zadružne zveze Slovenije in ker se vsebina pisma tiče precejšnjega števila naših bralcev, ga objavljamo v celoti:

„Zadružna zveza Slovenije se kot organizator letošnje prireditve „Rekorderji 80“, ki je bila v Dornavi pri Ptuj 11. in 12. julija 1981, kakor tudi v imenu vseh ostalih zadružnih zvez Jugoslavije, zahvaljuje Kmetijski združenju Ptuj za njeno prizadevanje, da je prireditev tako lepo uspela.“

V imenu udeležencev se zahvaljujemo vašim kmetom, ki so z odprtim srcem sprejeli goste iz sosednjih republik in s tem dokazali našo gostoljubnost in pripravljenost, da razvijamo bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti — našo največjo svetinjo.

Zahvaljujemo se samoupravnim organom KZ in vsem posameznikom, ki so sodelovali pri izvedbi prireditve. Še posebno se zahvaljujemo DPO, KS Dornava za prisrčen sprejem in lepo pripravljeno prireditev. Zahvala velja tudi vsem nastopajočim v kulturnem programu.

Prosimo, da z našo zahvalo seznanite vse, ki so prispevali, da je prireditev po oceni vseh udeležencev lepo uspela.“

KRATKE VESTI IZ TGA KIDRIČEVO

Pred nedavnim so se sestali na svojih rednih sejah DS TOZD ter razpravljali in sklepali o vrsti samoupravnih sporazumov, o njih v teh dneh potekajo široke razprave med delavci po sindikalnih skupinah, nakar jih bodo na zbornih delavcev tudi potrdili. Tako je v razpravi samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev za modernizacijo proizvodnje primarnega aluminija (MPPAL) — I. faza ter o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih med delavci DS SOZD in delavci združenji v TOZD v SOZD. Po 20. avgustu pa bodo na zborih delavcev dokončno sklepali in odločili o teh samoupravnih sporazumih.

DS TOZD Tovarne glinice je že pred nekaj meseci odobril sredstva za izgraditev novega visokotlačnega kotla, ki je nujno potreben za nadaljnje uspešno delo v TOZD glinice. Na 27. redni seji pa je na predlog direktorja TOZD tovarne glinice odobril dodatna sredstva za nabavo VT parnega kotla, ki predstavljajo vse podražitve in sicer skupaj 14.000.000 din. S to odobritvijo sredstev se je omogočilo normalno delovanje že potrjene investicije v tej TOZD.

Precej časa je bil v razpravi pravilnik o varstveni opremlitvi DO

NA OBISKU PRI PTUJSKIH PEKIH

KRUH SE PEČE V TEŽKIH POGOJIH — BOMO SPREMENILI ODNOS DO NJEGA

Ko vstopiš v delovne prostore pekarnar na Rogozniški cesti, te najprej prevzame vonj po svežem kruhu, za tem pa se oko ustavi na zastarelih strojih, pobeljenih tleh, na katera se je zalepil ostanek moka, na prepotnih obrazih pekov,

sami razočarani, ko nam kruh slabo izpade. Kvaliteta kruha raste že na njivi. Če je pšenica v redu, je potem tudi moka, v kolikor tudi mlini meljejo tako kot je potrebno. Če je moka nepravilno suha, se to odraža v kvaliteti kruha. Bele

najboljši izdelek. Seznanili pa smo se že, zakaj temu vedno ni tako. Kljub vsemu pa naš odnos do kruha ni najboljši, še vedno ga ne znamo ceniti. Najdemo ga povsod na smetišču, v kanti za smet ostaja doma, ker ni več svež.

Ze zunanost opozarja, da je obrat star.

ki jih skrbi kako bo z izpeko kruha in ali bodo stroji še vzdržali. Ustaviš se ob peči, odstopiš, ker izžareva toplota, ki je nisi vajen.

K razgovoru povabi mladega peka Ivana Petriča, ki je pek šele dve leti in pol. Običajna vprašanja, ki mu jih postavljaš, se sudejo okrog delovnih pogojev, osebnega dohodka... Delo poteka v težkih delovnih pogojih, delovni prostori so majhni, z delom se prične ob dveh ali ob štirih zjutraj. Za peko so potrebne surovine: moka, kvas, sol, pecipan, bonopan in druge pomožne surovine. Delo je mešano — strojno in ročno. Najbolj naporno je pri peči, kjer je potrebno vse postoriti z roko. Priprave na peko kruha vzamejo okrog 2 uri in pol, za peko pa se porabi manj in se suče od 25 do 45 minut. Kvaliteta kruha je odvisna od moka, kvasa in pomožnih surovin. V obratu pečejo osnovne, posebne vrste kruha ter pekovski pecivo. Ivan Petrič vidi izhod iz sedanjih težav in problemov, le v novi pekarni; to je tudi največja želja delovnega kolektiva. Želi si tudi boljši osebni dohodek; sedaj se mu ob vseh dodatkih kuverta napolni do 7000 tisoč dinarjev.

Ustavimo se tudi pri namestniku vodje obrata Stanku Petku, ki

potrebno uresničiti posebna naročila.

Želimo si več posluha od širše družbene skupnosti. Vemo, da je problemov vedno več, zavedamo

Kruh nastaja v težkih delovnih pogojih, veliko je še ročnega dela.

moke v zadnjem času še dobimo v potrebnih količinah, zatika pa se pri dobavi enotne moka. Pomanjkanje moka pa spreminja tudi strukturo izpeke, ki je dolo-

Pa bo le treba spremeniti odnos do njega.

Kaj meni o odnosu potrošnika do kruha Milica Kramberger, ki ga že 23 let prodaja, sedaj je zaposlena v novi prodajalni kruha v Miklošičevi ulici v Ptuj:

„Ze dolgo prodajam kruh in imam veliko opravka z ljudmi. So stranke, ki so zadovoljne s kruhom, druge pa spet ne. Včasih je kvaliteta kruha res neprimerna, kruh je lahko preveč zapečen ali premalo. Ob tem bi povedala, da smo prodajalci res nekaj časa poslušali, ker smo odpravili blagajno, vendar je večina bolj zadovoljna, če ni blagajne, ker je v kratkem času postrežena. Res je nerodno, če mora nekdo zjutraj ko gre v službo in želi makovo čakati večkrat v vrsti. Tako gre hitreje, prej pa je bilo potrebno trikrat stati v vrsti. Več primerov smo imeli, da kupci niso plačali prejetega blaga ali pa so kar odšli in negodovali nad izgubo časa in vmes mrmrali, da je le bolje iti po kruh v trgovino, kjer ni nepotrebne „kompliranja“. Ponavljam, da je res nemogoče ustreči vsem.“

Svoje bo o prodaji kruha, povedal še Konrad Vrbnjak, poslovodja nove prodajalne: „Prodaja raznih vrst kruha, slašičarskega in

Nova prodajalna je dobro založena...

pa se tudi, da naši zastareli stroji lahko odpovedo že danes. V okviru Intesa je bila včasih naša pekarna na prvem mestu, kot mi je poznano pa smo sedaj zdrsnili na četo ali sedmo mesto. Kaj to

čena v razmerju 40 proti 60. Pek lahko speče tisti kruh, za katerega ima v danem trenutku tudi surovine. Zato se potrošnik včasih neupravičeno znaša nad pekom. Proizvodnja kruha zahteva

Ivan Petrič: Peki smo slabo nagradjeni.

pove: „Delo poteka normalno, trudimo se po svojih močeh, da zadovoljimo potrošnika. To pa je včasih zelo težko glede na dotrajane stroje, peči in podobno. Dnev-

Stanko Petek: Peki se trudimo...

pomeni? Tega se peki najbolj zavedamo, drugi pa verjetno v taki meri ne, če bi se, potem bi naša pekarna že stala.

Posodabljanje poteka v okviru možnosti, ki pa so omejene. Izpeka kruha ni ekonomična. S proizvodnjo specialnih vrst kruha pokrivamo stroške osnovnih vrst kruha. Pred kratkim smo dobili novo tehtnico za tes o, za katero smo odvedli 460 tisoč dinarjev. Kupili smo tudi en avtomobil Tam, enega pa še pričakujemo.

V obratu se trudimo, da bi zadostili higienskim zahtevam, posebno pozornost posvečajo tudi prevozu kruha do prodajaln. V ta namen smo v zadnjem času kupili več novih kombijev. Sedaj kruh nalagamo v „gajbe“, kar je boljše kot prej, ko smo ga nalagali kot drva.

Za proizvodnjo in razvoj kruha skrbi okrog 63 delavcev. Osebnih dohodki niso najboljši in se gibljejo od 7 do 9 tisoč dinarjev. Čeprav se peki trudimo, da bi vedno spekli kvaliteten kruh, pa smo vsakih

Potrošniki imajo različen odnos do kruha, pravi Milica Kramberger, ki je kruhu „zvesta“ že 23 let

nenenno prisotnost peka, ne more si „privoščiti“ izhoda, mora stalno stati ob stroju in čakati tako dolgo, dokler kruh ni spečen. Šele takrat se zaključijo njegov delovni dan. Peki delamo s testom, ki je živo. Vse, kar nam naroči naš potrošnik, moramo uresničiti.

Kolikor testa zmešamo, toliko kruha moramo speči. Da bi pustili testo za jutri, ni mogoče. Čeprav smo sedaj v pekarni zadovoljni s kvalifikacijsko strukturo zaposlenih, imamo le dva nekvificirana delavca, pa si ne upam govoriti o bodočnosti tega kovača. Če ga bomo še v bodoče slabo nagradjali, ga ne bomo več imeli. Malo kdo še danes vpraša za pekovski poklic. Težki popoži dela in sorazmerno slab osebni dohodek vplivata, da se mladi ljudje več ne odločajo za ta poklic. Pek, vsaj tako mislim ni plačan za svoje delo.“ Pekov izdelek je znan: to je kruh, žemljica in pekovski pecivo. Kupimo jih v prodajalnah ali v pekarni. Želimo si vedno, da bi dobili, kar se da

Konrad Vrbnjak: „Kruha nam nikoli v resnici ne zmanjka...“

foto: L. Kotar

pekovskega peciva se je v zadnjem času zelo povečala. Po mojem je več kupecv, tudi zaradi novih prostorov. V zalogi imamo dnevno vse vrste kruha. Muči nas ena stvar: vse gostilne namreč pokupijo osnovne vrste kruha in tako za ostale potrošnike ne ostane dovolj. Mislim, da to ni prav.

Dnevno prodamo od 2 do 2500 kg raznih vrst kruha. Pekovskega in slašičarskega peciva prodamo tako med 2 in 3 tisoč kosov. Zgodilo se je tudi, da nam kruh zmanjka, kar pa ne pomeni, da ga tudi v resnici zmanjka; zmanjka ga namreč za kratak čas. Imamo majhne možnosti, za nas vozi le en kombi. Potrebno je torej le malo počakati. Poudarjam, da se ni zgodilo, da bi kruha v resnici zmanjkalo, da bi ga peki spekli premalo. Ob drugi uri, ko v soboto zapiramo prodajalno, smo še vedno imeli domači beli kruh, ki ga potem, če ga ne prodamo, vrne mo nazaj in se uporabi za belodrobino.“

NARODNA ZAŠČITA BO VAROVALA ŠOLARJE

1. septembra bodo šole odprle svoja vrata učenosti, otroški živčav bo vsaj nekaj časa v miru, kjer se bodo pojavljali ti nadobudneži. Med njimi bo veliko otrok, ki bodo prvič samostojno podajali na pot. Skoraj nemogoče se je na tej poti ogniti prometnicam z veliko prometno prometom, ki grozijo s svojo nevarnostjo nevarnim udeležencem prometnega sveta. Zato smo dolžni, da poskrbimo za kar najboljšo prometno varnost predšolskih in šolskih otrok, da ti ne bodo žrtve prometnih nezgod.

V letih 1979 in 1980 so naši delovni ljudje in občani skupaj z delavci prometne storili veliko, da v prvih jesenskih mesecih ni bilo prometnih nezgod, katerih bi bile žrtve otroci. Zato se je potrebno že sedaj začetki pripravljati na opravljanje te pomembne naloge.

Postaja milice Ptuj je že pozvala vse osnovne šole in komiteje za varnostno obrambo in družbeno samozaščito v krajevnih skupnostih, da ocenijo prometnovarnostne razmere. Vse podatke o prometni varnosti za letošnje leto bodo dali miličniki — vodje varnostnih okolišev.

Komiteji bi naj imenovali posebne skupine, ki bi naj izdelale načrte zavarovanja otrok. Skupine bi naj sestavljali predstavniki komitejev, šol in delavci milice.

Zelo važna je pomoč učiteljev v začetku šolskega leta za prometno varnost. Za vzgled so učitelji hajdinske šole, ki so v lanskem letu organizirano spremljali učence prvih razredov od pouka in jim določili poti, ki jih naj koristijo za varno pot v šolo in domov.

Za zavarovanje na pomembnejših prometnicah — prehodih za pešce in ob šolah bo aktivirana narodna zaščita. Tudi delavci milice se bodo maksimalno angažirali za varnost šolarjev.

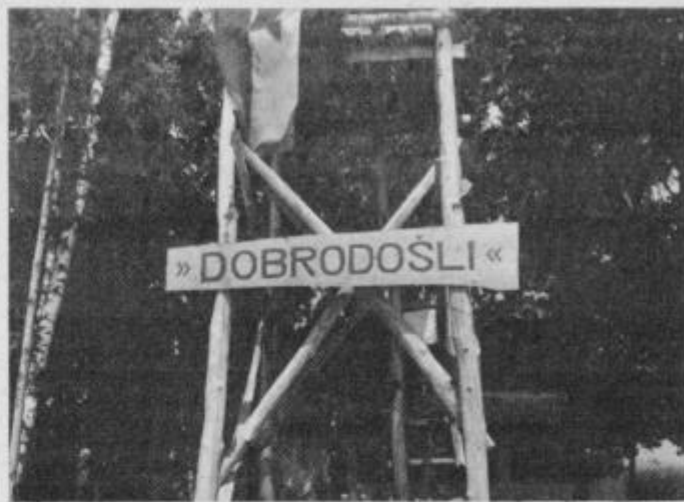
Komiteji bodo ocenili, kako dolgo bo narodna zaščita vršila prometno varnost, ta čas pa ne bo krajši od enega meseca.

Upajmo, da tudi letos ne bo med žrtvami prometnih nesreč osnovnošolskih otrok.

SLOVESNO OB PRVEM PRAZNIKU

Številne prireditve ob prvem prazniku so v krajevni skupnosti Hajdina dobro pripravili in izvedli, seveda po zaslugi številnih krajanov, ki so za pripravo in izvedbo žrtvovali veliko svojega prostega časa ter vložili precej dela in naporov. Nekaterih prireditev se velja spomniti še enkrat.

Tekst in foto: I. kotar

Prisrčno dobrodošlico so najprej gostom iz pobratene krajevne skupnosti Bednja in predstavnikom sosednjih krajevnih skupnosti in občine zaželeli takole...

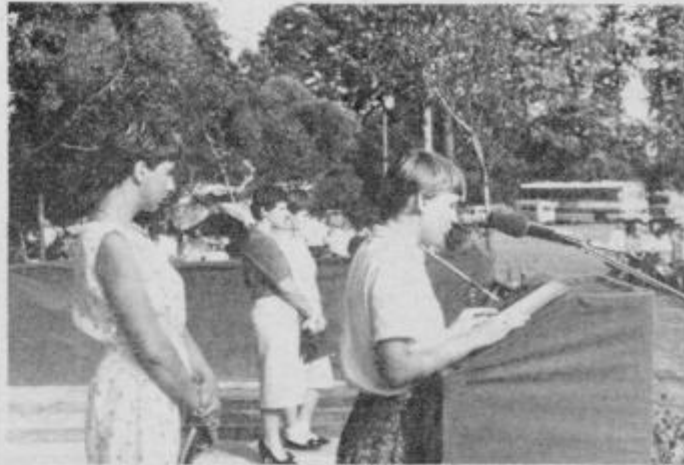
... dekleta pa so jim pripela nageljne. Sprejem je bil pred domom LD Kidričevo

S skupne seje vodstev pobratenih krajevnih skupnosti, ki so se je udeležili tudi številni gostje

Medtem ko je v domu potekala svečana seja, so na igrišču potekala nogometna srečanja v počastitev 35-letnice aktiva TVD Partizan

Prijeten recital so obiskovalcem osrednje popoldanske prireditve (v nedeljo 9. avgusta) pripravile mladinke iz Gerečje vasi

PRVO BRIGADIRSKO POLETJE

Brigadirski ho-ruk odmeva v teh poletnih dneh tudi med griči in dolinami v lenarški občini. Zastave, sinjmodre uniforme, pesem mladosti, ki jih vročina nič kaj ne odvrača pri delu, prijetni popoldnevi z družbenimi igrami — tako poteka prvo brigadirsko poletje v tamkajšnjih krajevih skupnostih. Že res, da brigadirji ne živijo v vojni, da jih vsak dan pripelje na travo avtobus. Pa so kljub temu povezali stike s krajanji, z mladimi in starejšimi.

Kaj počno brigadirji med zelenimi griči? Kopljejo jarke, polagajo kivi in zasipavajo jarke. Primarni

Rajko Djurić

vodovod bodo položili v dolžini 1.700 metrov. Pri delu jim pomaga tudi ptujsko komunalno podjetje, svoje pa so prispevali tudi krajanji, ki so se udeležili dveh udarniških akcij, pripravljajo pa še eno, tik pred koncem Zvezne mladinske akcije Slovenske gorice 81. Skupna vrednost opravljenih del bo po predračunu 7 milijonov din, od tega bodo vložili brigadirji za skoraj

LENART

tri milijone svojega dela.

Ko smo jih obiskali, je na trasi Zerjavci — Zgornja Ščavaica delala mladinska delovna brigada Edvard Kardelj. Komandant brigade Rajko Djurić je povedal, da sestavljajo brigado v večini delavci, nekaj je tudi učenk, med njimi pa sta tudi dva pionirja. Sicer pa so v brigadi delavci dveh bratskih kombinatov iz Belja in Beograda, ki sodelujeta tudi na drugih področjih. Komandant je povedal,

Darko Blažetin

da jim delo ne povzroča posebnih težav.

Darko Blažetin je doma iz Darde pri Osijeku. Ko je slišal, da je treba v brigadi dosti delati, se je odločil, da bo tudi sam postal brigadir. Ker je še pionir, skrbi predvsem za to, da tovariši niso žejni. Če je treba, pa tudi sam poprime za kramp ali lopato, ker rad dela. Izredno mu je všeč pokrajina, tudi ljudje so zelo

prijetni, brigadirsko življenje pa je naravnost odlično, kot je dejal.

Marijan Majcen je iz Belega Manastira. V brigadi je že od njene ustanovitve. Od leta 1977 je sodeloval na mladinskih delovnih akcijah v Jasenovcu, Nišu, Šabcu, Sarajevu in letos v Slovenskih goricah. V začetku je bilo malo teže, je povedal, sedaj pa je zelo dobro. Delo in življenje v brigadi mu je zelo všeč, zato bo hodil na delovne

Marijan Majcen

akcije, dokler bo imel to možnost. Tako spozna nove kraje in mnogo ljudi, naveže stike z njimi. Tako se rodijo nova prijateljstva.

Janez Senekovič iz Zg. Ščavnice je eden tistih, ki bo kljub lastnemu vodovodu, zgradil priključek na primarni vodovod. Dosti bolj ugodno je, če voda teče vedno pod enakim pritiskom, čeprav jo točijo tudi sosede. Svoj vodovod ima že

že dvajset let, ker so naj priključeni sosede, pa še črpalko potrebuje, včasih vode zmanjka. Pravi, da so brigadirji zelo pridni, posebej ti iz brigade Edvard Kardelj. Tudi domačini pomagajo pri izkopu jarka, da bi delo končali pravi čas. Le to je še dodal, da bi morale brigade priti v njihovo občino že mnogo prej, marsikaj bi lahko postorile. Morda bi potem več mladih ostalo na kmetijah.

Brigadirsko poletje se kaj hitro izteka, spomini naj pa bodo živeli in ponovno oživeli prihodnje poletje. Pravijo, da je vsak začetek težak. V lenarški mladinski or-

Janez Senekovič

ganizaciji zatrjujejo, da je začetek brigadirskih poletij pri njih lahek. Kaj hitro so našli skupni jezik, brigadirji in krajanji. Spet bo prišlo poletje in z njim brigadirski ho-ruk. Pravijo, da bodo tako okreplili tudi vezi med ptujsko in lenarško občino in poiskali še ostale možnosti medobčinskega sodelovanja.

N. Dobljekar
Slika: J. Slodnjak

TURIZEM V PTUJSKI OBČINI

REZULTATI NISO RAZVESELJIVI

Turistična sezona se je že krepko prevesila v drugo polovico, rezultati, sedaj znani, pa ne razveseljujejo. Primerjalno gledano, upoštevaje študijo o razvoju turizma v ptujski občini, z rezultati turistične sezone v prvem poletju ne moremo biti zadovoljni. Kot je povedal Marjan Ostroško, član izvršnega sveta SO Ptuj, odgovoren za področje trgovine, gostinstva in turizma, imamo v tekočem letu opravka z bogatejšo in izboljšano ponudbo. Imeli smo tudi veliko prireditev in še jih je, ki bodo sledile v naslednjih mesecih; v primerjavi z ostalimi občinami v regiji dosegamo na tem področju manjše rezultate. Po tem je sklepati, da turistično gospodarstvo v občini še živi in se tudi nekoliko hitreje razvija od ostalih v regiji. V občini se najpogosteje srečujemo s tranzitnim gostom; ne upava pa nam, da ga zadržimo dalj časa. Morda je temu vzrok pomanjkanje nočitvenih zmogljivosti, ali kaj drugega. En hotel brez dvoma ne zadostuje. Primer Ptujskih toplih je že dolgo znan, vendar se zadeva še prepočasno rešuje. Anketa je pokazala, da bi se želeli tuji turisti radi v toplihah ustaviti za nekaj dni, vendar nimajo kje bivati. Prav to narekuje, da se kamp ob toplihah, kljub določenim omejitvam v investicijskih, tudi uredi.

Drugi primerjalni podatek je dejanski priliv. V občini ugotavljamo, da se le-ta ne veča v primerjavi s preteklimi obdobji. Za turistično ponudbo občine lahko trdimo, da ni celovita, da je razdrobljena, kar brez dvoma vpliva na kakovost same ponudbe. Z njo se ukvarjajo različni dejavniki — zlasti turistični entuziasti — razna društva, predvsem turistična, gostinstvo pri tem po svoje zavija. Nismo si še na junoem, da mora turistična ponudba zaživeti kot gospodarska celota, ki združuje vse partnerje ozi-

roma dejavnike v turistični ponudbi. Nujno pa bo urediti recepcijsko službo, ki bi turistu odgovorila na vsa postavljena vprašanja. Turistično gospodarstvo v občini še vedno dosega le 3 do 5 odstotkov v družbenem proizvodni občine, kar je odločno premalo. Ti kazalci pa so stari že nekaj let in jih na noben način ne moremo prerasti.

V občini tudi ne dela posebna služba, ki bi zbirala vse podatke o učinkih turističnega gospodarstva. Če bi nam to uspelo, bi potem lahko govorili o dejanskem deležu turizma v družbenem proizvodu občine.

Za boljše obete, za katere so dani vsi pogoji in ki zahtevajo uresničevanje sprejetih programov, si bomo morali prizadevati, da strnemmo ponudbo cele občine, pomenimo informativno službo, izboljšamo službo reklame in podobno. V novih načrtih, zlasti še za sezono 82, si bomo morali v občini bolj prizadevati, da zadržimo goste — še posebej tujega zaradi vse bolj pomembnega priliva deviz.

MG

OBČINSKO TEKMOVANJE KOVINARJEV

ZA NAJBOLJŠE V POKLICIH

Letos prvič bo občinski odbor sindikata delavcev proizvodnje in predelave kovin občine Ptuj organiziral občinsko tekmovanje kovinarjev. Prvi poizkusi organiziranja občinskega tekmovanja, so bili že leta 1980, žal so se izjalovili. Kljub neizvedenemu občinskemu tekmovanju, so v tem letu ptujski kovinarji uspešno zastopali občinske barve in dosegli dobre rezultate; dosegli so četrto, sedmo in dvanajsto uvrstitev.

Letos bodo kovinarji merili svoje znanje in spretnosti v Mariboru, ki je organizator republiškega tekmovanja; vstopnica za tekmovanje pa je izvedeno občinsko tekmovanje. Prav za to je občinski odbor odločil, da organizira tekmovanje. Sprejel je, da bodo v Kidričevem tekmovali struzarji, v Elkom Hiko „Olga Meglič“ bodo tekmovali elektrovarilci CO₂, v Agis-u bo tekmovanje orodjarjev, rezkarjev in plamenskih varilcev. O datumu tekmovanja in razpisu bi se naj dogovorili že 12. avgusta. Žal na so se razšli brez dogovora. Zato bo v teh dneh potrebno prepričevanje, da se tekmovanje tudi izvede. Vse pa je odvisno od ustrezne pripravljenosti v teh organizacijah, ki bi po programu naj izpeljale tekmovanje. S staro prakso, da bi samo pošiljali na tekmovanja, ne da bi v občinah izvedli izbirnih tekmovanj, smo prekinili že pred časom, vendar za nekatere to še vedno ne velja.

Tekmovanje je izrednega pomena, saj bi na ta način prišli tudi do najboljših v posameznih poklicih in podobno. Kot je povedal Franc Klemenčič, sekretar občinskih odborov sindikatov dejavnosti, je za sedaj premalo razumevanja iz združenega dela za taka in podobna tekmovanja, še največji odpor pa je pri strokovnih delavcih. V primerjavi z raznimi aluminidami, mecatoriadami in številnimi drugimi — iadami pa je izbira najboljšega v posameznih poklicih, neprecenljive vrednosti. Stanje v gospodarstvu in splošna družbena prizadevanja za doseganje boljših rezultatov, bi naj vodili to tekmovanje, zato ne sme izostati.

MG

KLUB BRIGADIRJEV „FRANC BELŠAK-TONE“ PTUJ

29. AVGUSTA NA UDARNIŠKI DAN „KUKAVA '81“ V KS JURŠINCI

Udeleženci letošnjega tretjega udarniškega dneva v počastitev 8. avgusta — praznika občine Ptuj, so na sestanku v Dornavi sklenili, da bodo tretji udarniški dan opravili v soboto, 29. avgusta. Tega dne se končuje letošnja zvezna mladinska delovna akcija Slovenske gorice '81, zato so člani Kluba brigadirjev „Franc Belšak-Tone“ Ptuj sklenili, da bodo s svojim udarniškim delom še enkrat prispevali na pomoč va-

žanom Kukave v krajevni skupnosti Juršinci pri gradnji vodovoda.

Zbor udeležencev udarniškega dneva bo v Ptujju na Trgu mladinskih delovnih brigad ob 6.30. Vsi delavci, ki želijo prispevati svoj delež k čimprejšnji graditvi vodovoda v Slovenskih goricah vlnjudo vabljeno!

FB

PREBUJANJE KULTURNEGA ŽIVLJENJA V DRAVINJSKI DOLINI

zatiše na področju življenja v krajih ob... kar se posebno velja za... meseca, je letos preki... zasluge za to ima gostinsko organizacija Planina-Statenberg iz Slovenske Bistrice, ki... program letošnjih aktivnosti... naloge, da s pozitivno... prireditvev v ta del bistri... dela ptujske in konji... pritegne večje število

pritegnili večje število domačih in tujih gostov. Tega se dobro zavedajo tudi pri kolektivu Planina-Statenberg, kjer so se prav v letošnjem letu odločili goste pritegniti v dolino Dravinje tudi z organiziranjem kvalitetnejših

kulturnih prireditvev. Med letošnjimi prvimi prireditvami je bilo nedavno gostovanje kulturnometniškega prosvetnega društva Stari trg pri Slovemnem Gradcu, ki se je na gradu Statenberg predstavilo z igro Miklova

Zala. Igra je imela med gledalci odmev, saj si jo je ogledalo prek 1600 prebivalcev bistriške pa tudi sosednjih ptujske in konjiške občine. To pa je zgovoren dokaz kako tesno sta lahko povezana kultura in turizem.

Ze konec tega meseca kolektiv Planina-Statenberg organizira Štatenbergško noč, na kateri se bodo predstavile folklorne skupine. Osrednji del prireditve pa bo srečanje in skupni nastop najstarejših harmonikarjev iz severovzhodne Slovenije. Nastopili bodo tudi zabavni ansambli s znanimi pevci. Na prireditvi bodo pripravili tudi modno revijo in izbrali najlepše dekle štatenbergške noči. V jesenskem času pa načrtujejo še gostovanje mariborskega gledališča z Gorenjskim slavčkom. Skupno s kmetovalci iz KS Makole in Studenice pa načrtujejo organizirati še ličkanje koruze in kmečke igre.

Eden od maloštevilnih lesenih mostov preko Dravinje. V ozadju središče KS Makole.

Besedilo in posnetek: Viktor Horvat

MLADINSKA POLITIČNA ŠOLA

Leto republiška konferenca ZSMS pripravila mladinsko poletno politično šolo, ki... Tudi letos je program precej... politične šole čakajo kar... dnevi. Letos se bo šola pričela 17. in... 22. avgusta. Udeležilo se je bo okrog... iz vse Slovenije. ... bodo letos zastopali: Igor... predsednikov in sekretarjev... ZSMS, Janez ŽAMPA področje konference... kmetijstvu, Milislav JANKOVIČ... družbenoekonomskih odnosov, konferenco mladih delavcev in konferenco... kmetijstvu, Jana HVALEC center za... in propagando, Liljana DOVHAN... politično delo, marksistične krožke in... Dušana GEGIČ splošni ljudski... Andreja CAPUDER organizacijo... narodov, Irena HUNJET pa konferenco mladih v izobraževanju.

- vloga, pomen in naloge komitejev za SIS (Ivo Tominc)
— obrambno usposabljanje ženske mladine (okrogla miza)
— vključevanje prostovoljcev v enote TO in realizacija statutarnega sklepa o organiziranosti ZSMS v enotah TO (Aldo Trnovec)
— družbena samozasčita (Dore Dovečar)
— Obrambni dan
— obujanje revolucionarnih tradicij v ZSMS (okrogla miza)
— obravnava tez za resolucijo XI. kongresa ZSMS (Andrej Brvar)
VII. skupina za komisije za mednarodne odnose, kljub OZN in mlade v zamejstvu.
— podružbljanje zunanje politike in mednarodnega sodelovanja SFRJ (Danica Smrdur)
— aktualni položaj slovenskih narodnostnih skupnosti v zamejstvu (Danilo Türk)
— odnosi znotraj OZN in njena vloga pri reševanju mednarodnih problemov (Miloš Kuret)
— politika zagotavljanja pogojev za hitrejšo vračanje delavcev na začasem delu v tujini (Vlajko Krivokapič)
— povezanost med notranjepolitično usmerjenostjo in zunanjo politiko SFRJ (Slavko Štante)
— obravnava tez za resolucijo XI. kongresa ZSMS (Danica Smrdur, Miloš Kuret, Drita Šabovič)
VIII. skupina za obveščanje in propagando
Osnovna naloga informativne komisije in delovne skupine za področje informiranja na MPPŠ 81 so predvsem:
— informiranje udeležencev mladinske politične šole o življenju in delu na šoli,
— organizirano obveščanje javnosti o delu na šoli,
— organiziranje usposabljanja mladih za delo na področju informiranja in propagande v ZSMS.
Program na Mladinski poletni politični šoli je zelo pester. Sicer en predavatelj predava več skupinam, vendar ob različnem času. Upamo lahko, da bodo vsi slušatelji politične šole pridobile veliko v teoriji in da bodo to kar se bodo naučili v šoli prenesli med svoje sodelavce, mladino, skratka tja, kjer se ljudje izobražujejo. J. Hvalec

"Micki je treba moža"

Takšen naslov ima veseloigra, ki jo je leta 1936 napisal Vinko Korže iz Cirkovc. Je že res, da spominja na Županovo Micko, vendar je v igro vpletenih obilo kmečkih običajev z Dravskega polja, kar daje delu svojo dokumentarno vrednost. Amaterski gledališčniki iz Cirkovc so pod režijskim vodstvom Zdenka Kodriča dobro odigrali nedeljsko premiero in navdušili čez 600 obiskovalcev.

Reči je treba, da je skupina precej odstopala od povprečja siceršnjih ljubiteljskih skupin, ki jih je moč videti na občinskem srečanju gledaliških

Občinstvo je gibu in besedi sledilo z vso pozornostjo in večkrat nagradilo igralce z aplavzom na odprti sceni. (foto B. Jurtele)

skupin občine Ptuj. Tri stvari se zdi vredno poudariti: dobro razdeljene vloge, prikupna in bogata, pa vendar ne utesnjujoča scena in knjižni jezik, popestren z narečnimi izrazi. Če odmislimo premiersko tremo in manjše scenografske spodrsljaje, je igra vredna sodelovanja na občinskem srečanju. Škoda bi bilo, če je ne bi predstavili tudi ostalemu občinstvu — dovolj prisrčna in ljudska je, tako po vsebini kot po izvedbi. N. Dobljekar

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (34) KAJ SO DOLGOVI IN KAJ DOLŽNOSTI

„Odkar naši časniki ob površnem prevajanju srbsko-hrvaških besedil namesto o nalogah in o dolžnostih govorijo o „zadolžitvah“, se zdi, da smo Slovenci najbolj zadolžen narod v Evropi. Koliko je v našem tisku in v tv raznovrstnih „zadolženih“ in „zadolžitvah“, ki so v resnici vse nekaj drugega. Naj vam navedem nekaj zgledov, nabranih iz dnevnika Delo, zadnji je celo iz njegovih Književnih listov! Naj vtrčic dopisnikovih zgledov navedemo še pravilno slovensko rabo. „Ali se v tem kaže nemoč člana republiškega IS, zadolženega za vzgojo?“ — to je član IS ODGOVOREN, PRISTOJEN za vzgojo. „ZIS je zadolžil več zveznih organov; naj obdelajo strukturne probleme“ — ZIS je to NAROČIL zveznim organom. „Večino teh podatkov zbirajo zavodi, ki so za to po zakonu zadolženi“ — ti zavodi imajo po zakonu TO DOLŽNOST, MORAJO SKRBETI za zbiranje podatkov. „Kot je znano, je ZIS zadolžil zvezni komite za delo“ — ZIS je to nalogo POVERIL komiteju za delo. „Navzoči so zadolžili Viba film“ — navzoči so DALI TO NALOGO, TO NALOŽILI Viba filmu. „Prva sled je bila Švicar, zadolžen za menjavo denarja“ — Švicar, ki je SKRBEL za menjavo. „Zdaj je za to delo zadolžena posebna komisija“ — zdaj SKRBI ZA TO DELO, JE PREVZELA TO DELO posebna komisija; zdaj je to NALOŽENO posebni komisiji. Kako bogostvo različnih načinov izražanja proti nedomači rabl! Ko so sestavljavi Pravopisa 62 prepovedali rabo besede „zadolžitvah“ v pomenu NALOGA, DOLŽNOST, so s tem pač predvsem branili raznoterost domače rabe, ki omogoča, da v vsakem položaju uporabimo ustrezen izraz. Povrh ima beseda „zadolžen“ v slovensčini že od nekdaj drug pomen, ki ga vsi poznamo: zadolžen je, kdor ima veliko dolgov. Kljub pomenski in zvočni bližini med besedama DOLG in DOLŽNOST gre za različne reči. V neustreznih rabi nam beseda „zadolžen“ spodbira vrsto domačih načinov izražanja in s tem siromaši slovensčino, zato je prepoved v Pravopisu utemeljena in gotovo še veljavna.

Razsodišče vabi vse, ki jim ni vseeno, kako Slovenci govorimo in pišemo, naj predloge in pobude za boljše jezikovno izražanje pošiljajo na naslov: Sekcija za slovensčino v javnosti, Jezikovno razsodišče, RK SZDI. Slovenije, 61000 Ljubljana, Komenskega 7. Dober slovenski jezik naj bo naš skupna skrb!

dr. Ivan stopar gradovi na ptujskem območju

ABSTAJN (PABENSTEIN), GRAD, GRADIŠČE, FAROVSKI GRAD... Domnevno na Gradišču vrh Gorce pri Podlehniku. Občina Ptuj. Posledna zgodovina gradu in gosposčine je precej nejasna. Pabštajn je leta 1260 poseđoval Konrad Pogrenjski, hipoteza, da ga je pozidal Pabo Pogrenjski, pa doslej še ni našla potrdila. 1282 srečamo viteza Bertolda Pogrenjskega, ki je bil morda gradnik krškega škofa v Pilštanju; ta utegne biti identičen z Bertoldom iz Rogatice in Bertoldom Pogrenjskim. Verjetno je Pabštajn dobil Massenbergi. Rod vitezov Massenbergov izvira iz Leobna, že pred 1300 pa je imel svoje posesti na Pohorju. Brata Bertold in Henrik Massenberška sta 1303 prodala svoj delež gradišča (Pabštajn Dietmarju Pesniškemu. Je bil grad tedaj že razvaljen in ga pozneje znova pozidali? 1441 se spet omenja kot vest Pabstein. Grad je grad kot dediščina izumrlih Ptujskih gospodov obnem s pridajočim uradom prišel v posest grofice Ane Schauenberške. V letih 1497—1499 ga je zavzel ogrski poveljnik Jakob Szekely in ga pozneje dobil v cesarja Maksimilijana v zajem. Poslednjič se utrdba omenja 1507, ko jo je dobil v fevd Jakobov sin Luka Szekely. Zdi se, da so jo 1532 razdeljali.

Majšperški že 1354 prodali Ptujskim del posesti. Hartman iz Majšperka, ki ga omenja tudi Santonino, je ob svoji smrti zapustil ptujskim minoritom majšperški urad Podlehnik, ki pa je kmalu prešel v posest Andreja Lamberga, kateremu so ga minoriti 1539 znanju skušali odvzeti. Kljub temu so majšperški ob cenitvi imenij 1542 še vedno prijajali v Podlehniku svoj urad z nepremičninami, kmeti in premoščno posestjo. Verjetno neko drugo imenje Lihtenek-Podlehnik je 1662 dobil Simon Moscon. Njegov sin Ferdinand Anton ga je 1686 prepustil svoji materi Ani Barbari. Posest je bila svobodna. Štiri leta pozneje jo je Ana Barbara prodala grofu Sauerju na Borlu. 1691 pa je prišla pod gosposčino Turnišče. 1711 so jo kupili ptujski minoriti in tako zaokrožili svoj lihteneški urad, 1742 pa jo je znova kupila turniška gosposčina. Posest je bila prvotno tako kot grad Lihtenek last Treunovcev-Pogrenjskih in je prek Szekelyjev-Sekljejev prešla na Moscone.

POBREZJE (POBRESCH), DVOR... V istoimenskem naselju blizu Turnišča pri Ptuj. Občina Ptuj. Lastnik Turnišča Janez Maks grof Thurn-Valsassina je 1691 kupil od ptujkega trgovca Quallandra dvor in imenje Pobrezje ter ju pripojil svoji gosposčini. Kot sklepamo po sklici na Vischerjevem zemljevidu iz 1678, je dvor utrjen-obdan z obzidjem in stolpi. Pozneje so ga najbrž kmalu porušili, saj o njem ni več slišati niti o njem ni sledov.

PODLOŽE (PODLOSCH), DVOR... Neznana lokacija v Podložah ob rečici Polskavi pri Ptujki gori. Občina Ptuj. 1359 je Hartnid Ptujki prepustil Niklu iz Steindorfa za letno 1/2 funta graških pšenigov svoj dvor Podlož, ki se takrat omenja kot das gesess Podlas bey Pulzcka oberhalb der Selcz in das gesies bey der Pulzcdaw oberhalb der Zelez, das man auch haisset Podlus. To plemiško prebivališče je torej takrat že dobilo značaj kmetije. POGRENJA (TREUN), GRAD TRAMBEEK... Nepreverjena lokacija na ledini Gradišče, nad romanskogotsko cerkvijo sv. Janeza na Dravinskem vrhu v Halozah, blizu Vidma pri Ptuj. Občina Ptuj.

HUMOR

Ko se vrnemo z dopusta pa se moramo res pošteno odpočiti...

Si neumna, da mečeš kruh v stran, a ne veš za koliko se je podražil??

Ko sem videl, kakšna voda je v olimpijskem bazenu, se sploh nisem čudil, zakaj se nekateri rajce kopajo kar v umazani Dravi

— A, vi pa smeti kar v grmovje?!
— Ja, kaj pa mislite, saj vendar ne bom odpadkov nosil domov mimo čez vrh nabasanih in na redko posejanih košev za odpadke...

v z n a m e n j u

OD 20. DO 27. 8. 1981

od 21. 3. do 20. 4.

ZENSKA: Uživali boste v prijetni družbi. Namišljena bolezen. Prilivovanje vam ne bo nič koristilo. Brzdajte prevzete misli. Telefonski klic.

MOŠKI: Na delovnem mestu se boste pripravili. Sklenili boste dobra znanstva. Ne uničujte svoje sreče. Dobro boste porabili denar. Ogibajte se vina. Najprej boste žalostni, potem vas bodo razvedrili. Sreča.

od 20. 4. do 20. 5.

ZENSKA: Poslušajte dober nasvet. Vaš sovražnik bo premagan. Zaradi marljivosti boste pohvaljeni na delovnem mestu. Novice vas bodo zmedle. V svojo korist boste zvedeli neko skrivnost. Delajte sproti.

MOŠKI: Težko delo, ki ga opravljate zadnje čase, bo rodilo sadove, če boste vzdržali do konca. Podedovali boste nepremičnine. Pismo.

od 21. 5. do 21. 6.

ZENSKA: Dobro bi bilo, če bi razmišljali več o svojih prijateljih in se nekaterim odpovedali. Ne govorite o stvareh, ki jih ne razumete. Pokažite več poguma. Postali boste bolelni in nestrpni.

MOŠKI: Želje se vam ne bodo uresničile. Nehvaležni vam bodo, ne žrtvuje se preveč. Uživali boste sladkosti ljubezni. Postali boste lastnik.

od 22. 6. do 22. 7.

ZENSKA: Kmalu boste obogatili. Varujte se ljubosumnosti in prevelikih strasti. Jeza in razne sinitosti. Po nepotrebnem vas je strah.

MOŠKI: Obvarujte se pred prepiri in spori, le ti vam bi škodovali v napredovanju na delovnem mestu. Otresli se boste dolgotrajnih skrbi. Zaljubljeni ste, pa se tega ne zavedate. Kmalu bo spet apetit.

od 23. 7. do 23. 8.

ZENSKA: Če ne boste bolj previdni, vas bo nekdo napadel. Ločitev od ljubljene osebe. Ne pričakovano boste dobili višji OD.

MOŠKI: Vse se vam bo posrečilo. Sreča v družini. Nepričakovana zadrega. Ne obupavajte, vse težave boste premagali. Domišljavost vam bo škodovala. Nemirni dnevi in nespečnost. Veseli in novi družinski dogodki.

od 24. 8. do 23. 9.

ZENSKA: Imejte več potrpljenja. V reži s perutnino ne boste imeli sreče. Trpeli boste škodo. V družini bodo vsi zdravi. Novo poznanstvo vas bo osrečilo. Preobjedli se boste sadja.

MOŠKI: Otresli se boste hudih težav. V nerodnem položaju se boste znašli. Podarili vam bodo precejšnjo vsoto denarja. Športni dan in uspeh.

od 24. 9. do 23. 10.

ZENSKA: Pazite se premetenih ljudi, izkoriščajo vašo odkritosrčnost. Dokler molčite ste gospodar svojih misli, če spregovorite, boste postali njih suženi. Bodite previdni. Ostanite pošteni. Izlet.

MOŠKI: Ni dobro ljudem soliti pameti. Pameten je tisti, ki se naredi neumnega, a dela modro. Vzglede je najboljši in najučinkovitejši učitelj.

od 24. 10. do 22. 11.

ZENSKA: Človek je včasih prtljaga, ki jo uporablja vsakdo. Čas bi že bil, da začnete uporabljati svoje možgane, da se popolnoma osamosvojite.

MOŠKI: Kmalu se boste zaročili. Ljudje vam zavidajo. Predajte se čustvom ljubezni. Odkrili boste zveste prijatelje. Spoznali boste nevernega človeka. Ne pijte preveč, ogrozate lastno premoženje. Pismo iz tujine.

od 23. 11. do 21. 12.

ZENSKA: Trpeli boste zaradi ljubosumnosti. Lahko zaidete na kriva pota. Veliko nepotrebnih del. Pisma, ki jih prejimate lahko imajo velik pomen, če boste nanje takoj odgovorili. Dopust na morju.

MOŠKI: Vaše obnašanje ni všeč vaši okolici. Imejte več potrpljenja in imeli boste več sreče z vašo družino. Varujte se velike izgube.

od 22. 12. do 20. 1.

ZENSKA: Hrepenenje se vam bo uresničilo. Zanesite se samo na lastno delo. Glede potovanja in počitnic si ne delajte skrbi. Prijetno sporočilo.

MOŠKI: Zavist vas muči, poskušajte jo pregnati. Nevarna naključja vas čakajo. Nekaj vas bo presenetilo. Se več dela vam bodo naložili. Novemu okolju se boste hitro prilagodili. Finančne razmere se bodo uredile.

od 21. 1. do 19. 2.

ZENSKA: V zmešnjavah se ne boste znašli. Nasedate ljudem, ki vas hvalejo, a tega ne mislijo resno. Skušali vas bodo opravičiti. Ljubezni.

MOŠKI: Zaman si nekaj vročega želite. Goljufali vas bodo. Nikoli ne boste resno bolni. Kratika toda lepa in strasna ljubezni. Dobili boste nepričakovan obisk. Ponižali vas bodo pred drugimi.

od 20. 2. do 20. 3.

ZENSKA: Na miren način se boste pobotali s prijateljem. Primanjkljaj vas utegne ugonobiti, zato ga hitro pokrijte. Nekaj dni ne odpirajte pisem. Naprezati se boste morali, samo ne pretiravajte. Dragocen paket.

MOŠKI: Nekje vas čaka darilo. Z imenitno žensko se boste srečali. S svojim duhovičjem boste želi uspeh.

Ali je to pravica, medtem ko ljudje uživajo svoj dopust v brezdelju, imava midva največ dela.

— Ljubica, ali ne bi kar tule napravila najin piknik?
— Že, ampak jaz bi vseeno rada prej nekaj malega pojedla...

UGANKARSKI SLOVARČEK

ABARTH = znamka italijanskih dirkalnih avtomobilov, ki so dobili ime po avstrijskem konstruktorju Carlu Abarthu

KLOTO = starogrška sojenica, ki prede človeku nit življenja

KRAVANJA = pravo ime prve slovenske filmske igralka Ite Rine (Ida, rojena v Sezani)

OPALTA = prodajalna tobaka, trafika (ital.)

ORR = škotski strokovnjak za prehrano, Nobelov nagradjenec za mir leta 1949 (John Boyd, roj. 1880)

ORTA = kubanski boksar, svetovni prvak

RAREBIT = topljen sir na praženem kruhu

REALGAR = arzenova ruda, rumeno rdeča mišnica

REE = nizozemski mednarodni šahovski mojster, trikratni prvak Nizozemske (Hans, roj. 15. 9. 1944)

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODGRAVNO: Kast, orka, star, Tita, vas, m, Tanta, Urša, Po, strah, ruj, lirčnost, Leali, NG, Nibelungi, Arsen, Ohrid, tek, IH, DIT, kovnica, ica, mož, li, Ops, Bi, DN, lupa, Lela, ekran, Aci, erar, Onon, Lajka, nit, Kata.

226

KRAJNA GORENJSKEM	OBOROZEN TOLOVAJ	TIP ITALIJ. AVTOMOB	BOKSAR KATEGORIJA POGANJEK
ESTAVIL EDI KLASINE	SKOTSKI NOBEL VEC ZA MIR 1944	NIZOZ. SAHIST (HANS)	IGRALEC HUNTER
KUBANSKI BOKSAR	ARZENOVA RUDA	JESENIJSKI PEVEC (FRANCI)	SVETLO ANGL. PIVO
OTOK V IRSKEM MORTU	DOMAČE ZENSKO IME OVEZDJE	TAČINA ITALIJ. PREDSEDNIK	IZDAJALCI V OBLEKAH GREČIJA
MOŠKO IME MITOL. FOZENA	SKANDIN. DROBJE KONJSKA HRANA	ITALJEC BEKA NA PELOPONERU	REKA V SRBIZI SPANJSKI SPOLNIK

ITALIJANSKI TRAFIKA

ANTIČNI IRANSKI NAROD

PTUJSKI MAGISTER KON. VEJ

DOPISNI V TEDNIK

OSLAŠO V TEDNIK

GRČA V LESU

PANČEVO SLOVEN. ZOOLOG MIROSLAV

ZASUK, OKRET

DEL OPERAZA POSUSENA ŽIT. BIJEK

REDELIV SIDER ADAM BOHOLEC

TRAJNA ITALIJ. PREDSEDNIK

DOKRAJ. TOPCIJEN V ZAH. SIR NA PRAŽENI KRUHU

ORAN. ŽADA

HIMALAJSKA KOZA

ALFRED EINSTEIN EVROPSKI VELETRK

GLINA, ILOVICA

RIBA Ž BRKI

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR

OBEMLJE FLUOR

MEHA

RAZTE-LESE-VALEC

